Az elpusztíthatatlan Gent.

A berlini „*Vorwärts”* tudósítója, aki március végén járt Belgiumban, Brüsselből írt jelentést, a nagy német szociáldemokrata újságnak, amelyben a meghódított Belgium nyomorának komor képét rajzolja *meg.* Akkor a „Vorwärts” tudósítójának szeme egy olyan Brüszelt látott, amely-

ben alakosság 28%-a hatóságok és segítőbizottságok-nyújtotta élelemmel tengette életét s amelyben a munkanélküliség egészen nagyarányú volt. Brüsselben és elővárosaiban márciusban 210.000 ember táplálkozott közköltségen és ennek a 210.000 embernek számottevő részét tüzelőanyaggal és ruhával is a köznek kellett ellátnia. S a tudósító a vidék városaiban a Brüsseléinél is szomorúbb állapotokat talált, mert bár a német igazgatás természetesen minden jóakarattal azon volt, hogy a gazdasági élet működését újjászervezze, az ipar és kereskedelem föléledésének egyrészt az országot ért pusztulásban, másrészt az idegen uralom elleni passzív ellentállásban nehezen leküzdhető akadályai voltak. Belgium összes városai közül egyedül *Gentben* talált tűrhető állapotokat a tudósító. Az ipari élet ugyan ott sem heverte még ki a nagy megrázkódást, de a foglalkozástalan polgárok sorsát ott a régfennálló községi szakszervezeti rendszerű munkanélküliségi biztosítás és a munkásság nagyszabású szövetkezeti szervezettsége enyhítette. Más közlésből tudjuk, hogy a „Vooruit" fogyasztási szövetkezet a háború alatt 1350 taggal, a genti szakszervezetek 700 taggal még meg is szaporodtak, s a belga szociáldemokrata párt genti hírlapjának, a „Vooruit"-nak 100%-kal több (ma 18.000) az előfizetője, mint amennyi előfizetője a háború előtt volt. A genti szövetkezeti szövőműhely gyártmányait kocsikon, négy napi távolságba, Lüttich-ig és Charleroi-ig juttatja el, és a vlám fogyasztási egyesületek a háború pusztításai közepette alapították meg nagybevásárló-középpontjukat és a csodaszép *Dinant*-ban úgyszólván még a város romjai között nyitotta megy eladótelepét a munkások szövetkezete, a „Vooruit." A társadalmi gondoskodásnak és önsegélynek az a gyönyörű szervezettsége, amely Gentet egy háború pusztításai után is megtudta menteni a nyomor elharapódzásától, Gentnek *és a „genti-rendszer"*-nek azokban a körökben is megszerezte a becsülést, amelyek ezt a rendszert a békében nem tudták vagy nem akarták értékelni. A „Rheinisch-Westfälische Zeitung"-ban ez a nagy véleményátalakulás a lapnak a genti állapotokkal foglalkozó soraiban a következőkép nyer kifejezést: „ ... De szerencsére a város élén Gentben olyan emberek állanak, akik a nehéz feladatokon, amelyeket a sors rájuk mért, úrrá tudtak lenni! Ezek közül az emberek közül is különösen Eduard *Anseele,* a „Vooruit" munkásfogyasztó-és termelőszövetkezet alapitója, Gent pénzügyeinek vezetője, adta nagy szervezőtalentumának tanújelét. A munkanélküliség elleni biztosítás genti rendszere, amely a város és a szakszervezetek együttműködésén alapul, Németország számára is már mintarendszerré vált. Amikor a szakszervezetek a munkanélküliség céljaira lekötött pénzeikből már kifogytak, Anseele kezdésére, a háború további tartamára, a biztosítás összes költségeit a város vette át. Anseele ezenfölül a munkanélküliség hatásainak csökkentése végett nagy szükségmunkákat is végeztetett: 7000 munkanélküli a genti kikötőben új dockot épít, a dockon naponta 4 órán át dolgozik és munkájáért óránként 50 centimes bért kap. A szakszervezeti szervezkedés szükségessé-

gét a genti munkásság a megnehezült állapotok között fokozottan érzi és a szakszervezetekben a nehezebb viszonyok ellenére a taglétszám gyarapodott."

A német birodalmi gyűlésben a munkanélküliség elleni biztosítás tervét a német nagyipar szószólói − nem is olyan rég még − mint a *„lustaság jutalmazását"* utasították el. Az osztályharcos alapon szervezkedő munkásságnak a szervezkedést a legcsúnyább váddal, a *hazaárulás vádjával a junkerizmus és a nagyipar nehezítette.*

Es a szakmai szervezkedést, és a munkanélküliség elleni biztosítás genti rendszerét most a „Rheinisch Westfälische Zeitung" dicséri. A német nagyipar vezető lapjából ezt a dicséretet a megpróbáltatások ideje, a világháború váltotta ki; ez az ami a dicséretnek jelentőséget ad és azt a béke eljövendő idejére is emlékezetessé teszi. Géninek pedig és a gentieknek mindenkorra dicsőségük és büszkeségük lehet, hogy amit komoly, kitartó és rendszeres szervező munkájuk a béke idején megteremtett, annak alapjait egy világháború sem rendíthette meg.

(z. p.)